

บทคัดย่อ

T'167860

ชื่อภาคินพนธ์ : ความเป็นไปได้ในการทำเกษตรอินทรีย์ : ศึกษากรณีตำบลบางตาเถร
อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี

ชื่อผู้เขียน : นายบรรจง ทยามะนะตา

ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)

ปีการศึกษา : 2548

การศึกษาเรื่อง ความเป็นไปได้ในการทำเกษตรอินทรีย์ : ศึกษากรณีตำบลบางตาเถร
อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับความเป็นไปได้ในการทำ
เกษตรอินทรีย์ ตำบลบางตาเถร อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี 2) เพื่อศึกษาถึงปัญหา
อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการทำเกษตรอินทรีย์

วิธีการศึกษา เป็นการศึกษาจากข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth
Interview) และการสังเกตการณ์ (Observations)

ผลการศึกษาพบว่า

1. ด้านปัจจัยการผลิต มีความเป็นไปได้ในระดับสูง พบว่าในตำบลบางตาเถร
ชนิดของดินที่ใช้ในการทำเกษตรมีความเหมาะสมในการทำเกษตรอินทรีย์ในระดับสูง เพราะ
สภาพดินในพื้นที่เป็นดินเหนียว และเมื่อทำเกษตรอินทรีย์ชักระยะหนึ่งจะทำให้ดินดีขึ้น แหล่งน้ำ
เพื่อการเกษตรมีเพียงพอ ท่วถึง และมีใช้ตลอดปี แหล่งเมล็ดพันธุ์พืช สามารถหาได้สะดวกจาก
สหกรณ์และร้านค้าใกล้บ้าน ขาปราบศัตรูพืช และปุ๋ย เกษตรกรจะทำเอง และถ้าจะซื้อก็หาง่ายจาก
ร้านค้าหรือสหกรณ์ภายในท้องถิ่น แรงงานที่ทำเกษตรอินทรีย์มีเพียงพอ แหล่งเงินทุนสามารถกู้ได้
จาก ธกส. สหกรณ์การเกษตร และกองทุนหมู่บ้าน ผลตอบแทนที่ได้จากการทำเกษตรอินทรีย์จะ
สูงกว่าการทำเกษตรเคมีเมื่อคิดรวมกับต้นทุน เทคโนโลยีทางการเกษตรส่วนใหญ่มีเป็นของตัวเอง
และสามารถหาเช่าในพื้นที่ได้ง่าย

2. ด้านปัจจัยสนับสนุน มีความเป็นไปได้ในระดับปานกลาง พบว่าด้านนโยบาย
อบต. เพิ่งจะเริ่มโครงการนำร่องเกษตรอินทรีย์ การสนับสนุนจึงยังไม่มากพอ ด้านวิชาการที่จะได้
จากเจ้าหน้าที่ระดับต่างๆ อาทิ เกษตรจังหวัด เกษตรอำเภอ ได้รับค่อนข้างน้อย โดยเกษตรกรจะต้อง
หาความรู้ด้วยตัวเอง ด้านการรับรู้ข่าวสาร เกษตรกรส่วนใหญ่สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร จากสื่อ

T 167860

โดยทั่วไป ทางด้านการตลาดมีแหล่งจำหน่ายผักและข้าว แต่ยังมีปัญหาในเรื่อง ไม่มีแหล่งรับซื้อและแหล่งจำหน่ายที่แยกเฉพาะผลิตภัณฑ์ที่เป็นเกษตรอินทรีย์ ราคาจึงไม่แตกต่างจากเกษตรเคมี อีกทั้งเกษตรกรส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ด้านการตลาด

3. ด้านปัจจัยพื้นฐาน มีความเป็นไปได้ในระดับสูง พบว่าเกษตรกรที่ทำเกษตรอินทรีย์มีความรู้ความเข้าใจ และยอมรับการทำเกษตรอินทรีย์ โดยเกษตรกรส่วนใหญ่ที่ทำเกษตรอินทรีย์รู้ว่าการทำเกษตรอินทรีย์คือการรักษาความสมดุลของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ช่วยทำให้แหล่งน้ำไม่เน่าเสีย ไม่มีสารเคมีเข้ามาเจือปน และรับรู้ถึงอันตรายที่เกิดจากสารเคมี

ข้อเสนอแนะ

1. องค์การบริหารตำบลบางตาเถร ต้องเร่งดำเนินงานโครงการเกษตรอินทรีย์ให้แก่เกษตรกรอย่างทั่วถึง
2. หน่วยงานระดับจังหวัด ควรสนับสนุนจัดการด้านการตลาด โดยหาตลาดกลางที่มารองรับผลิตภัณฑ์ของเกษตรอินทรีย์โดยเฉพาะ ควรมีการประกันราคาผลผลิตที่เกิดจากการทำเกษตรอินทรีย์ และส่งเสริมให้เกษตรกรรวมกลุ่มเกษตรกรอินทรีย์ เพื่อขายผลผลิตให้ผู้บริโภคโดยตรง ตลอดจนควรกระจายแหล่งจำหน่ายผลผลิตจากเกษตรอินทรีย์ให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ เพื่อให้เกิดความสะดวกในการเลือกซื้อ เป็นการส่งเสริมทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภคให้เกิดค่านิยมในการบริโภคพืชผักที่ปลอดภัยจากสารพิษ และจากเกษตรอินทรีย์ไปพร้อมๆ กัน
3. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ควรให้ข้อมูล ข่าวสาร และประชาสัมพันธ์ แนวทางวิธีการ และประโยชน์ที่ได้จากการทำเกษตรอินทรีย์ให้มากกว่านี้ เพื่อสร้างการยอมรับในการเกษตรอินทรีย์ และเป็นการขยายการทำเกษตรอินทรีย์ให้แพร่หลายมากยิ่งขึ้น

Abstract

T 167860

Title of Research Paper : The Possibility to Perform the Organic Agriculture:
The Case Study of Tambon Bangtaten, Songpeenong
District, Supanburi Province

Author : Mr. Banjong Laimanatar

Degree : Master of Arts (Social Development)

Year : 2005

The study of the Possibility to Perform the Organic Agriculture: the Case Study of Tambon Bangtaten, Songpeenong District, Supanburi Province has two important objectives: 1) to study the possibility to do organic agriculture in Tambon Bangtaten, Songpeenong district, Supanburi Province 2) to study problems, difficulties, and recommendations about organic agriculture.

Qualitative approach is applied to the study by using in-depth interview and observation.

Findings

1. Production factor is in the high level of the possibility. In Tambon Bangtaten, types of soils used in agriculture suited to do organic agriculture in the high level because soil character in the area is clay. During applying organic agriculture in a short period, the quality of soil will be better. Water sources for agriculture are enough. Sources of good seeds can be found easily from cooperative societies and retail shops. Farmers will make pesticide and manage by themselves or they will be easily to buy from retail shops and/or cooperative societies in the community. Labor forces for the organic agriculture are enough, sources of fund are easily to find such as from Bank for Agriculture and Cooperative Societies and the Community Fund. Returns from the organic agriculture will be higher that of the chemical agriculture including operating cost. Most farmers have their own agricultural technology. They can find and rent areas easily.

T'167860

2. Supportive factor is in the medium level of the possibility. The researcher found that Tambon Organization just launch a pilot project about the organic agriculture. Therefore, there is not enough support. Knowledge from officials is little. Farmers themselves must search for information from media. In marketing, although there are some markets for rice and vegetable, farmers still have problems because there is not particular market for organic products. Also, prices of organic and chemical agriculture products are the same. Therefore, there is not differentiate between the organic agriculture product and the chemical agriculture product. Furthermore, most farmers still lack of marketing knowledge.

3. Fundamental factor is in the high level of the possibility. Farmers who do the organic agriculture understand and accept it. Most farmers know that the organic agriculture is helping to keep balance of the environment and nature. It helps to keep water resources clean and non-contaminate from chemicals. The organic agriculture is remind us the danger from using chemicals.

Recommendations

1. Tambon Bangtaten Organization must urgently operate the organic agriculture project to farmers extensively.

2. Agencies in provincial level should support in managing marketing by providing medium market to support products from the organic agriculture, especially price guarantee should be applied. In addition, they should promote the groups of organic farmers to sell their products directly to consumers.

3. Ministry of Agriculture and Co-ops should give more information, and promote the useful of organic agriculture in order to create the acceptance and to expand the organic agriculture widely.